

Bijlage 1

Afsprakennotitie en informatiedocument Watertoets

AFSPRAKENNOTITIE WATERTOETS

WATERTOETS	: Bestemmingsplan Buitengebied (MDR-15)
PLAATSNAAM	: buitengebied
GEMEENTE	: Midden-Drenthe
OPSTELLER	: Marthijn Manenschijn
OPGESTELD D.D.	: 29 april 2005

De afsprakennotitie is opgebouwd uit drie delen. Het eerste deel gaat over de invulling van water in het bestemmingsplan. Het tweede deel gaat over de aspecten waar het waterschap het bestemmingsplan (inclusief waterparagraaf) op toetst. Het derde deel gaat over het proces.

De watertoets is met ingang van 1 november 2003 wettelijk verankerd in de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Per die datum is de gemeente verplicht een beschrijving in het plan op te nemen van de wijze waarop rekening wordt gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie¹. Deze beschrijving komt in het plan terug als de waterparagraaf. Naast de waterparagraaf is het belangrijk dat de gemeente met behulp van de instrumenten in het bestemmingsplan de bestemming water vertalen naar de ruimte. Hierbij valt te denken aan gebruiks-, bebouwings-, of aanlegvoorschriften.

Het informatiedocument vormt de basis voor de inbreng van water in het plan. Met de informatie watertoets en de afsprakennotitie kan de gemeente op de juiste wijze invulling geven aan de waterparagraaf en aan de ruimtelijke vertaling van water.

A. Wateraspecten in het bestemmingsplan buitengebied

Beschrijving van het bestaande waterhuishoudkundige systeem

In de toelichting moet de huidige situatie van het watersysteem worden beschreven. Relevante aspecten van dit systeem moeten ook op de plankaart worden aangegeven, bijvoorbeeld kwetsbare watersystemen of natuurgebieden. Een beschrijving van het watersysteem bestaat uit de volgende aspecten:

- *Bodem*: bodemopbouw van het gebied (aanwezigheid van slecht doorlatende lagen), komvormige gebieden, beekdalen
- *Grondwater*: stromingsrichting en hoogte ten opzichte van het maaiveld, geohydrologie (aanwezigheid van kwel, intermediair of infiltratie), grondwaterbeschermingsgebieden
- *Water*: waterlopen (stromingsrichting), oppervlaktewater, waterkwaliteit, waterkering, belangrijke kunstwerken
- *Natuurwaarde*: aanwezigheid van waternatuur, natte landnatuur, hydrologische beïnvloedingsgebieden, kwetsbare watersystemen, ecologische verbindingzones
- *Cultuurhistorische en landschappelijk waarde*: van waterlopen, oppervlaktewater, watergerelateerde kunstwerken, gronden
- *Recreatieve gebruikswaarde*: beschrijving wateren of waterlopen die een recreatieve functie hebben

¹ De volgende plannen zijn wettelijk verplicht te toetsen op water: streekplannen, streekplanuitwerkingen, regionale en gemeentelijke structuurplannen, bestemmingsplannen en vrijstellingen op grond van artikel 19, lid 1 WRO.

Beschrijving van beïnvloeding op waterhuishoudkundige systeem (en oplossingen voor knelpunten)

(tussen haakjes mogelijke oplossingen voor knelpunten)

- *Waterketen*: aanwezigheid van (druk)riolering (RWA/DWA), overstorten, zuiveringstechnische werken (aanpak overstorten, zoneringen rond zuiveringen, ...)
- *Functies*: ontwikkelingen op gebied van wonen, werken, recreëren en landbouw. Schets van onderlinge positionering van de functies (waterkansenkaart, strikte vastlegging gebieden waar geen kapitaalintensieve functies mogen komen)
- *Water Op Maat (WOM)*: nieuwe ontwikkelingen in relatie met water (bestemmingsplan moet geen ernstige belemmeringen geven voor deze projecten)
- *Ruimte voor water*: bergingsgebieden (bestemming op kaart, functiecombinaties)
Zone van de hydrologische beïnvloeding: afstemming tussen natuur en landbouw (zonering op kaart, werken met aanlegvergunning art.14WRO). In het waterschap Hunze en Aa's is een vergunningplicht voor drainage in de keur opgenomen. In 2005 worden de gebieden begrensd waarbinnen de vergunningplicht van toepassing is. Waterschap Reest & Wieden heeft al wel de aandachtsgebieden aangewezen, maar nog geen regeling in de keur. In bestemmingsplan buitengebied moet daarom voor dit thema afspraken worden opgenomen die waterschap(pen) en gemeente maken over beleid en handhaving.

Beschrijving beleid

In het bestemmingsplan geeft de gemeente aan wat het beleid is van de betrokken overheden op het gebied van water.

- *Rijk*: 4^e nota waterhuishouding (4NW), Waterbeheer 21^e eeuw (WB21), Kaderrichtlijn water (KRW)
- *provincie*: Provinciaal Omgevingsplan II (POP II)
- *gemeente*: waterplan (WP) [aanrader: waterplan Midden-Drenthe afronden gedurende planperiode]
- *waterschap*: waterbeheerplan 2002-2006 (WBP), waterbeheerplan 2003-2007 Hunze en Aa's

Beschrijving proces

Als onderdeel van de waterparagraaf wordt aangegeven hoe en op welke momenten het waterschap is betrokken bij de totstandkoming van het bestemmingsplan.

Wijze waarop water in het bestemmingsplan wordt opgenomen

De gemeente geeft aan hoe zij water in het bestemmingsplan hebben opgenomen. Niet alleen in de waterparagraaf, maar ook op de plankaart en aan de hand van de voorschriften. Ook geven zij aan hoe bepaalde beïnvloedingen op het waterhuishoudkundige systeem in het bestemmingsplan zijn verwerkt en welke instrumenten daarvoor zijn gebruikt.

B. Toetsing van de wateraspecten

Naast manier waarop water in het bestemmingsplan is ingevoerd toets het waterschap het bestemmingsplan aan de hand van de thema's uit onderstaande tabel. In deze tabel wordt aangegeven wat het waterschap voor ogen heeft met de invulling van water in het bestemmingsplan. Tussen haakjes wordt verwezen naar de kaarten uit het informatiedocument.

Thema	Waterdoelstelling	Toetsing
Veiligheid (WBP 2.2)	Waarborgen veiligheidsniveau	Geen kapitaalintensieve functies in risicogebieden. Niet bouwen in beekdalen. Aangepaste bouwwijze verplicht indien wel in dergelijke gebieden wordt gebouwd (kaarten 4 en 14).
Wateroverlast (WBP 4.2)	Reduceren van wateroverlast. Vergroten veerkracht van watersysteem	Overstromingsvlaktes vrijwaren voor verharding om afwenteling te voorkomen. Zorgvuldig omgaan met kapitaalintensieve ontwikkelingen in komvormige laagtes. Hemelwater moet worden geborgen op de plaatsen waar het valt; berging in de haarvaten van het watersysteem (sloten en kleine watergangen). Op basis van de stroomgebiedvisie (WB21) wijst het waterschap wijst geen inundatiegebieden aan. Bestaande berging moet worden gehandhaafd (kaarten 4, 5 en 14).
Riolering (WBP 4.3 + 4.4)	Vasthouden-bergen-afvoeren Reductie hydraulische belasting rwzi	Afkoppelen van hemelwater dat op verhard oppervlak valt.
Watervoorziening (WBP 2.1)	Het voorzien van de bestaande functie van water van de juiste kwaliteit en de juiste hoeveelheid op het juiste moment. Het tegengaan van nadelige effecten van veranderingen in ruimtegebruik op de behoefte aan water	Functiekeuzes in het gebied afstemmen op kwaliteit en kwantiteit water. Nieuwe ruimtelijke functies zoveel mogelijk zelfvoorzienend laten zijn in waterbehoefte. Bestemmingsplan moet geen belemmering vormen voor de WOM-projecten (kaarten 2 en 15).
Volksgezondheid (WBP 3.5.2)	Minimaliseren van risico water-gerelateerde ziekten en plagen. Reduceren verdrinkingsrisico's	Veilig ontwerp en inrichting van watergangen en oppervlaktewater. Voorkom stilstaand water in gebieden met woonfuncties; zorg voor doorspoeling.
Bodemdaling	Het tegengaan van verdere bodemdaling en reductie functiegeschiktheid	In zettingsgevoelige gebieden mag de grondwaterstand niet te laag zijn. Peilbeheer afstemmen op voorkomen bodemdaling en niet op inrichting nieuwe functies. Eventueel aangepaste bouwwijze in zettingsgevoelige gebieden (kaart 8).
Grondwateroverlast (WBP 5.2.1)	Het tegengaan van grondwateroverlast	Voorkom functies die gevoelig zijn voor grondwateroverlast in gebieden die van nature een hoge grondwaterstand hebben, zoals waterrijke gebieden, veengebieden of kwelgevoelige gebieden (kaarten 6, 7, 8 en 9).
Oppervlakte-waterkwaliteit (WBP 3.5 en 4.3)	Behoud/realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	Potentiële verontreinigingsbronnen benedenstrooms plaatsen. Bescherm de kwetsbare wateren. Bij nieuwbouw rekening houden met duurzame materialen indien hemelwater wordt afgekoppeld (kaarten 11).
Grondwaterkwaliteit (WBP 3.5)	Behoud/realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	Geen intensieve functies nabij natuurgebieden, grondwaterbeschermingsgebieden (kaarten 10 en 12).
Verdroging (2.4)	Bescherming karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden	Toepassen van zone hydrologische bufferzone tussen landbouw en natuur (kaart 13).
Natte natuur (WBP 4.2.8)	Ontwikkeling/bescherming van een rijke, gevarieerde en natuurlijk karakteristieke aquatische natuur	Toepassen van zone hydrologische bufferzone tussen landbouw en natuur (kaart 13).

C. Proces

Door middel van de "Nota van uitgangspunten" zijn de waterbeheerders geïnformeerd over het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Midden-Drenthe. De vier waterschappen hebben afgesproken dat de informatie en de afsprakennotitie worden aangeleverd door het waterschap Reest & Wieden. Het waterschap neemt ook contact op met de provincie (waterbeheerder van het diepe grondwater) om ook hun reactie in het wateradvies te verwerken.

Begin mei heeft de gemeente de afsprakennotitie ontvangen van de waterbeheerders. Na ontvangst van de gegevens zal de gemeente minimaal één keer overleg voeren met de waterbeheerders gedurende de fase van het opstellen van het voorontwerp bestemmingsplan. Vervolgens willen de waterbeheerders voor het voorontwerp bestemmingsplan een concept van de inbreng van water zien. Na ontvangst van dit concept zullen de waterbeheerders binnen 6 weken reageren.

Het doel van de waterbeheerders is dat de waterparagraaf inclusief wateradvies een volwaardige plaats heeft in het voorontwerp bestemmingsplan dat ter inzage wordt gelegd.

De afsprakennotitie is teruggekoppeld met de overige waterbeheerders die binnen de gemeente Midden-Drenthe actief zijn. Te weten: waterschap Hunze en Aa's, waterschap Velt en Vecht, waterschap Noordzijlvest en de provincie Drenthe. Het document is ook naar deze waterbeheerders opgestuurd.